

NOVÝ ZÁKON

Nový zákon

- Evangelium podle Matouše
- Evangelium podle Marka
- Evangelium podle Lukáš
- Evangelium podle Jana

- Skutky apoštolské

- Listy
- Zjevení Janovo neboli Apokalypsa

SYNOPTIKA / SYNOPTICKÁ EVANGELIA

4 EVANGELISTÉ

Evangelistar von Speyer, um 1220

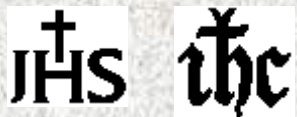

Vyšehradský kodex

Čášké evangelium

AΩ alfa a omega, počátek a konec, symbol Krista

řecká podoba jména *Jěžíš* - *ΙΗΣΟΥΣ* (*IHSOYS*), s úpadkem znalosti řečtiny na západě se písmena začala číst jako latinská a vykládat jako *Jesus Hominum Salvator*

Kristus - Christos (*ΧΡΙΣΤΟΣ*), *christogram*

Ichthys - Ježíš Kristus, Boží syn, Spasitel (Ἰησοῦς Χριστός, Θεοῦ Υἱός, Σωτήρ [*Iésús Christos Theú Huiós, Sótér*])

LATINSKÝ KŘÍŽ

ŘECKÝ KŘÍŽ

SVATOONDŘEJSKÝ KŘÍŽ

INRI *Jesus Nazarenus Rex Iudaeorum*, Ježíš Nazaretský, král židovský

Vraždění neviňátek

Šimon - Sv. Petr

Mt 16, 16-19

Šimon Petr odpověděl: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého.“ Ježíš mu odpověděl: „Blaze tobě, Šimone Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích. A já ti pravím, že ty jsi **Petr**; a na této skále zbuduji svou církev a brány pekla ji nepřemohou. Dám ti **klíče království nebeského**, a co odmítneš na zemi, bude odmítnuto v nebi, a co přijmeš na zemi, bude přijato v nebi.“

Sv. Ondřej

starší bratr sv. Petra

Atribut: svatoondřejský kříž

Sv. Jan Evangelista

Miláček Páně

bratr sv. Jakuba

Atributy: orel, kalich (někdy s hadem na znamení, že je víno otrávené), často zobrazován jako velmi mladý, až dívčí rysy

Sv. Jakub Větší

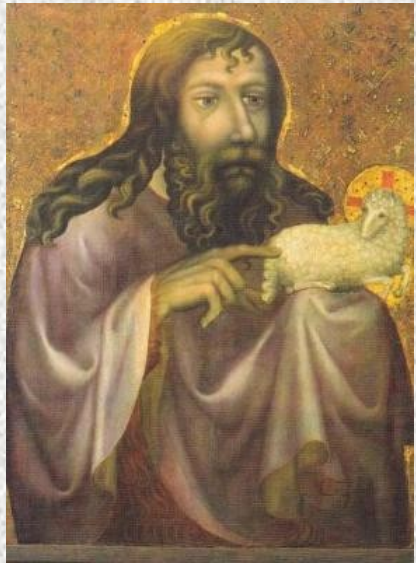
syn Zebedeův, bratr Janův

Atribut: zobrazován jako poutník s holí, (svatojakubská) mušle; jako apoštol držívá meč, ve Španělsku jako rytíř bojující proti Saracénům

Významné poutní místo Santiago de Compostella

Účastník: Getsemanská zahrada/Olivetská hora; Proměnění Páně na hoře Tábor

Sv. Jan Křtitel

- syn Zachariáše a Alžběty
- „předchůdce Kristův“, křtil v Jordánu, žil asketickým životem, kazatel
- uvězněn Herodem Antipou, synem Heroda Velikého, sřat (Salome)

Atributy: beránek Boží (Ecce Agnus Dei) J 1,36

PROMĚNĚNÍ KRISTA NA HOŘE TÁBOR / PROMĚNĚNÍ PÁNĚ

Mt 17, 1–6

Mk 9, 1–8

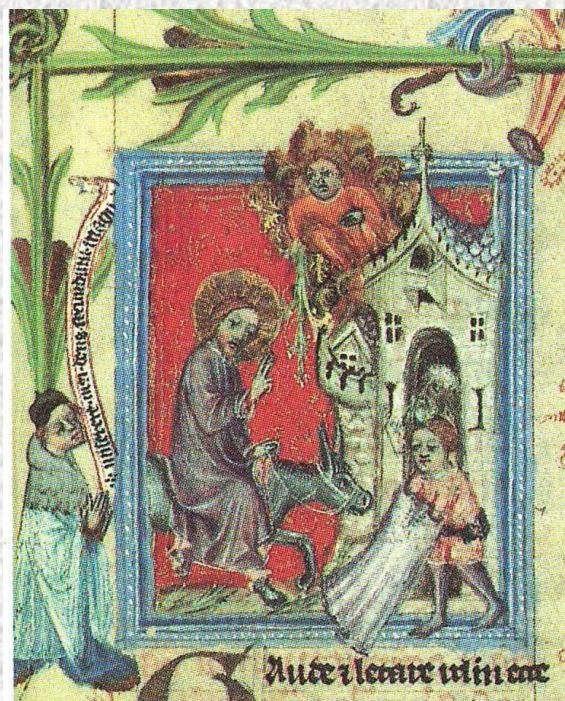
Lk 9, 28–36

Po šesti dnech vzal s sebou Ježíš Petra, Jakuba a jeho bratra Jana a vyvedl je na vysokou horu, kde byli sami. A byl proměněn před jejich očima; jeho tvář zářila jako slunce a jeho šat byl oslnivě bílý. A hle, zjevil se jim Mojžíš a Eliáš, jak s ním rozmlouvají. Nato promluvil Petr a řekl Ježíšovi: „Pane, je dobré, že jsme zde; chceš-li, udělám tu tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.“ Ještě nedomluvil, a hle, světlý oblak je zastínil a z oblaku promluvil hlas: „To jest můj milovaný Syn, kterého jsem si vyvolil; toho poslouchejte.“ Když to učedníci uslyšeli, padli tváří k zemi a velmi se báli.

PAŠIJE / PAŠIJOVÝ CYKLUS

Vjezd do Jeruzaléma

Poslední večeře

Kristus v Getsemanské zahradě / na Olivetské hoře

Zajetí Krista

Kristus před Anášem, někdy označováno jako Kristus před Kaifášem

Bičování Krista

Korunování Krista trnovou korunou

Ecce Homo

Ježíš před Pilátem

Nesení kříže/ Cesta na Golgotu/ Kristus padá pod křížem

Ukřižování

Kladení do hrobu

Zmrtvýchvstání

Noli me tangere

Tři ženy u hrobu/ Tři Marie u hrobu

Máří Magdalena
(Marie Magdalská)
jiná Marie
Marie, matka
Jakubova
Salome

Na cestě do Emaus

Arma Christi
Nástroje Kristova
umučení

**Bolestný
Kristus**

Dextera dñi

veronica

MMSE LIMSE

10

sumone olueti

stania

Lancea

Calix

Spongia

Lacrimae

Fumus

Ihe nazarenus

rex iudeorum

titatis

homi

gradus

duorum

habens

scala

heri

fidere

factus

Crucifixus
& fideles

Sic homo e pro te tu passus deus pro me
Et homo e pro te tu passus deus pro me
Et homo e pro te tu passus deus pro me
Et homo e pro te tu passus deus pro me
Et homo e pro te tu passus deus pro me

Spinca arena

pyria in felle

Circumciso

flagello

Alapa

Furcis

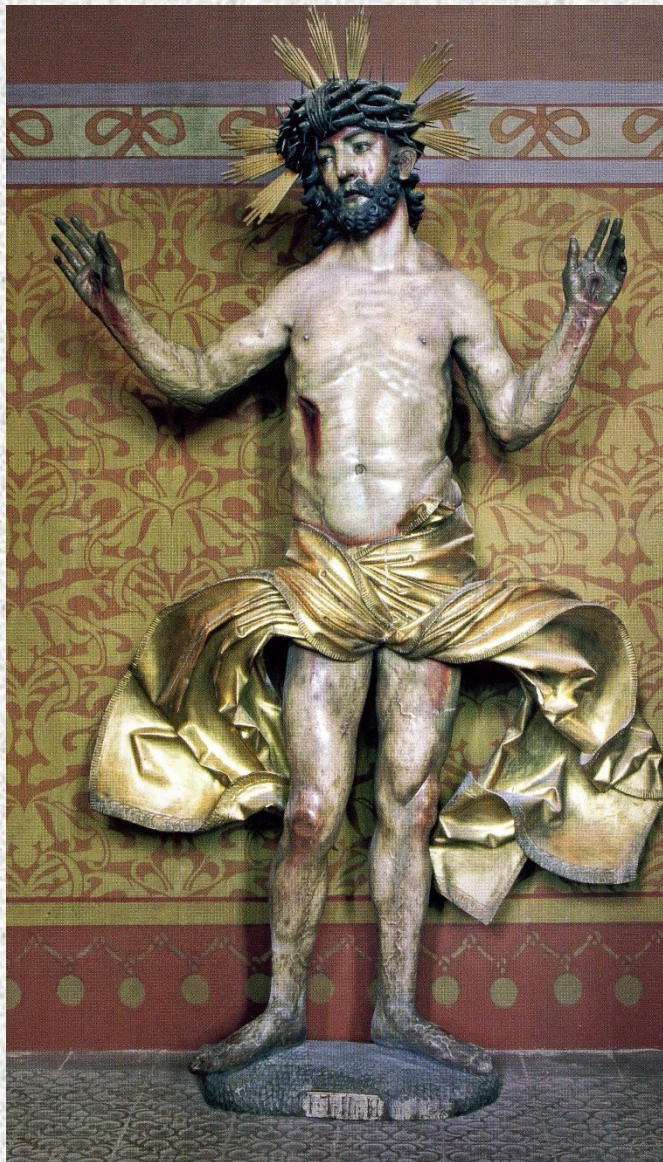
Clavi

Malleus

MMSE

NMSE

Bolestný Kristus

Kutná Hora, Vlašský dvůr, radní síň, monogramista HE, 1502 nebo 1511

Praha, Novoměstská radnice

Praha, Staroměstská radnice

Vítězný Kristus

Nejsvětější Trojice: Trůn milosti

